

Hutba povodom Dana džamija

Hvala Allahu dželleša'nuhu Gospodaru svih svjetova. Molimo Ga da nas zaštiti od zlih djela naših, od poroka duša naših. Neka je Božija milost i blagoslov našem miljeniku Muhamedu, alejhisselam, i njegovim ashabima!

«وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُولَئِكَ مَا
كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ»

Ima li većeg nasilnika od onoga koji brani da se u Allahovim džamijama ime Njegovo spominje i koji radi na tome da se oni poruše? Takvi bi trebalo da u njih samo sa strahom ulaze. Na ovom svijetu doživjeće sramotu, a na onom svijetu patnju veliku! (El-Bekare, 114)

Draga braćo,

Svake godine 7. maja u domovini i Dijaspori obilježavamo Dan džamija. Na taj dan prisjećamo se rušenja Ferhadije džamije u Banjoj Luci kao i rušenja više od 600 džamija i 200 mesdžida. Zločinačke ruke u svom rušilačkom pohodu okomile su se na bisere islamske arhitekture koje su svojom ljepotom i skladom stoljećima krasile naše bosanske mahale, gradove i čaršije. Usljed nezapamćenog urbicida počinjenog na tlu Evrope nakon Drugog svjetskog rata uništen je i veliki broj mezarja, turbeta, nišana...

Sudbina bosanskih džamija uveliko podsjeća na sudbinu bosanskog čovjeka. Božijom milošću, uspjele su izbjeći i preživjeti uništenje i nestanak koji im je bio dugo planiran i pripreman. Kao što porušene bosanske džamije danas stoje stameno i uspravno, jednako tako i bosanski čovjek stoji uspravljen u dostojanstvu svoje hrabre žrtve i pravedne borbe. Sa ranama koje su još uvijek svježije, sa sjećanjima koja se odupiru neistini i zaboravu danas se prisjećamo svake porušene džamije.

Eho upozorenja upućenog sa stranica Objave onima koji silom sprječavaju vjernike da u džamijama veličaju i spominju Božije ime odjekuje po ovim našim

bosanskim brdima. Molimo Gospodara svjetova da takve danonoćno prati nemir i grižnja savjesti zbog zločina kojeg su počinili.

Pokušaj da se bosanski muslimani rušenjem Božijih kuća ostave bez duhovnog staništa i korijena, nije urodio plodom. Štaviše, taj duhovni korijen na kojem opstoji stablo našeg vjerovanja i na kome se poput razgranate krošnje rađaju raznovrsni plodovi naših dobrih djela, postao je još jači i čvršći.

Kao što su porušene džamije svojom obnovom i izgradnjom na svojim vijekovnim temeljima nadživjele svoje rušitelje, tako i ova zemlja i njeni čestiti ljudi snagom svoje čelične volje i ustrajnosti uspijevaju nadživjeti ostrašćene sile zla i uništenja. Milostivi je u svojoj Knjizi, u kojoj nema sumnje i protuslovlja, ohrabrio vjernike da će ih, ukoliko sačuvaju svoje duhovne korijene, ukoliko obnove i izgrade svoje džamije, osnažiti Svojom sigurnom i jasnom Uputom, *hidajetom*, koja će im jamčiti da su na ispravnoj životnoj stazi. Na Dan džamija podsjećamo se na tu veliku i radosnu vijest u čije se ispunjenje svakim danom iznova uvjeravamo:

«إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ
وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ»

"Allahove džamije grade i održavaju oni koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju i koji namaz obavljaju i zekat daju i koji se nikoga osim Allaha ne boje; oni su, nadati se je, na pravom putu." (Et-Tevbe, 18)

Obilježavajući Dan džamija nužno je ukazati na potrebu očuvanja i jačanja naših džema'ata. U džamijama se približavamo našem Stvoritelju, a u džematskim saffovima izgrađujemo bratsku slogu, pružamo jedni drugima zaštitu i polažemo ispit solidarnosti. Džema'at nas odgaja u duhu zajedništva i dogovaranja. Namaz u jedinstvenom saffu simbolizira našu snagu i jedinstvo, a napuštanje saffa i izdvajanje iz džema'ata upozorava na raskole i međusobnu netrpeljivost. Vjerovjesnik Muhamed s.av.s. nas savjetuje: „Vjernik je u odnosu na vjernika poput zgrade u kojoj se jedni dijelovi oslanjaju na druge.“

Iako obnovljene u svom punom sjaju, nekim našim džamijama nedostaje ono što je u njima najdragocjenije. To su vjernici, džematlije, muslimani i muslimanke koji su zbog progona iz svoga zavičaja bili primorani napustiti svoje džem'ate. Bez njih naše džamije nemaju onu svjetlost i toplotu po kojima ih se sa sjetom sjećamo. Sa svojim dolaskom i prisustvom u džamiji džematlije ispunjavaju džamijski prostor posebnim Božijim blagoslovom koji se reflektuje na cijelu muslimansku zajednicu.

Puno je lakše bilo obnoviti srušena materijalna zdanja od obnove nasilno prekinutog vjerskog života u džamijama i mesdžidima. Zato, odazovimo se pozivu mujezina i otvorimo vrata Božijih kuća u koje su mnogi od nas kročili prije nego što su obnovili vlastite domove i ognjišta. Naša je obaveza da obnovljenim džamijama udahnemo novi život time što ćemo u njima klanjati namaze, podučavati djecu i omladinu islamskim vrijednostima, te brinuti o slabim i nemoćnim, štiteći njihova prava na koje nas Allah Uzvišeni u Svojoj knjizi opominje:

Znaš li ti onoga koji onaj svijet poriče? Pa to je onaj koji grubo odbija siročić i koji da se nahrani siromah - ne podstiče.. A teško onima koji, kada molitvu obavljaju, molitvu svoju kako treba ne izvršavaju. Koji se samo pretvaraju i nikome ništa ni u naruč ne daju! (el-Ma'un 1-7)

Draga braćo,

Neka svaki naš odlazak u džamiju bude naš istinski povratak, Izvoru, Početku i Kraju našeg postojanja, povratak Onome koji poznaje šta na javu iznosimo a šta u grudima svojim krijemo. Što smo bliži Izvoru naše sjećanje na stajanje pred Bogom na danu suđenja bit će snažnije, a time će i naša spoznaja o sebi i krajnjem, neizbježnom cilju kojem idemo biti jasnija. Neka naša svijest o važnosti džema'ta nadvlada egoizam i sebičnost. Neka naša snaga praštanja braći i sestrama bude prepreka zavisti, mržnji i želji za osvetom. Neka naša budnost i briga nad džema'tom nadjača svaku malodušnost i podjele.

Gospodaru naš, ne dopusti srcima našim da skrenu, kada si nam već na Pravi put ukazao, i daruj nam Svoju milost; Ti si, uistinu, Onaj koji mnogo daruje!

Gospodaru naš, oprosti nam krivice naše i neumjerenost našu u postupcima našim, i učvrsti korake naše i pomози nam protiv naroda koji ne vjeruje

Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, Ti si, zaista, dobar i milostiv.